

Expunere de motive

La 30 august 1940, în urma Diktatului de la Viena, România a fost obligată să cedeze Ungariei horthyste o parte a Transilvaniei, cu o populație majoritar românească. Împotriva acesteia a urmat un val de represiuni sângeroase.

Astfel trupele horthyste au comis numeroase atrocități în mai multe localități din Transilvania, mărturiile fiind consemnate de istorie. După masacrul din septembrie 1940, din comunele Ip și Treznea (județul Sălaj) care deja și-au câștigat în acești ani statutul de localități martir, au urmat altele. Printre acestea, este cunoscut evenimentul tragic din județul Bistrița-Năsăud și anume masacrul de la Prundu Bârgăului. În seara zilei de 10 octombrie 1944, sub presiunea armatelor aliate care înaintau spre Valea Bârgăului, trupele horthyste au fost nevoite să se retragă. În aceeași seară, ca răzbunare pentru retragerea silită și ca pedeapsă pentru atitudinea ostilă pe care au simțit-o pe perioada ocupației, horthyștii au executat un grup de 7 români, șase bărbați și o fată. Au fost secerăți de gloanțe pentru vina de a fi români: Pavel Costea-71 de ani, Vasile Rațiu-41 ani, Leon Vlad-50 ani, Simion Rogina-47 de ani, George Popandron-63 de ani, Lucreția Tanca-24 de ani și preotul Augustin Pop din Mijlocenii Bârgăului. Preotul, primul împușcat în ceafă, a căzut în groapa comună dar nu a murit. După execuție a reușit să se târască afară și să-și salveze viața, fiind singurul supraviețuitor din grup. Acestor martiri li s-a ridicat la locul execuției o troiță iar, în anul 1992, un monument în centrul comunei, ca semn de recunoștință și veșnică aducere aminte.

În aceste condiții, considerăm că este firesc să cerem Ungariei să-și asume toate atrocitățile comise pe pământ românesc. Pe de altă parte, ne simțim datori să susținem acordarea prin lege a titlului de localitate martir comunei Prundu Bârgăului, loc ce i se cuvine de drept, în rândul localităților care, printr-un tragic destin al istoriei, au avut de înfruntat suferințe și prejudicii majore.

Inițiator,
Ioan Aurel Rus

Deputat PRM de Bistrița-Năsăud